Any XXVIII. N.º 1413 Barcelona, 2 de maig de 1931 Preu: 15 cèntims

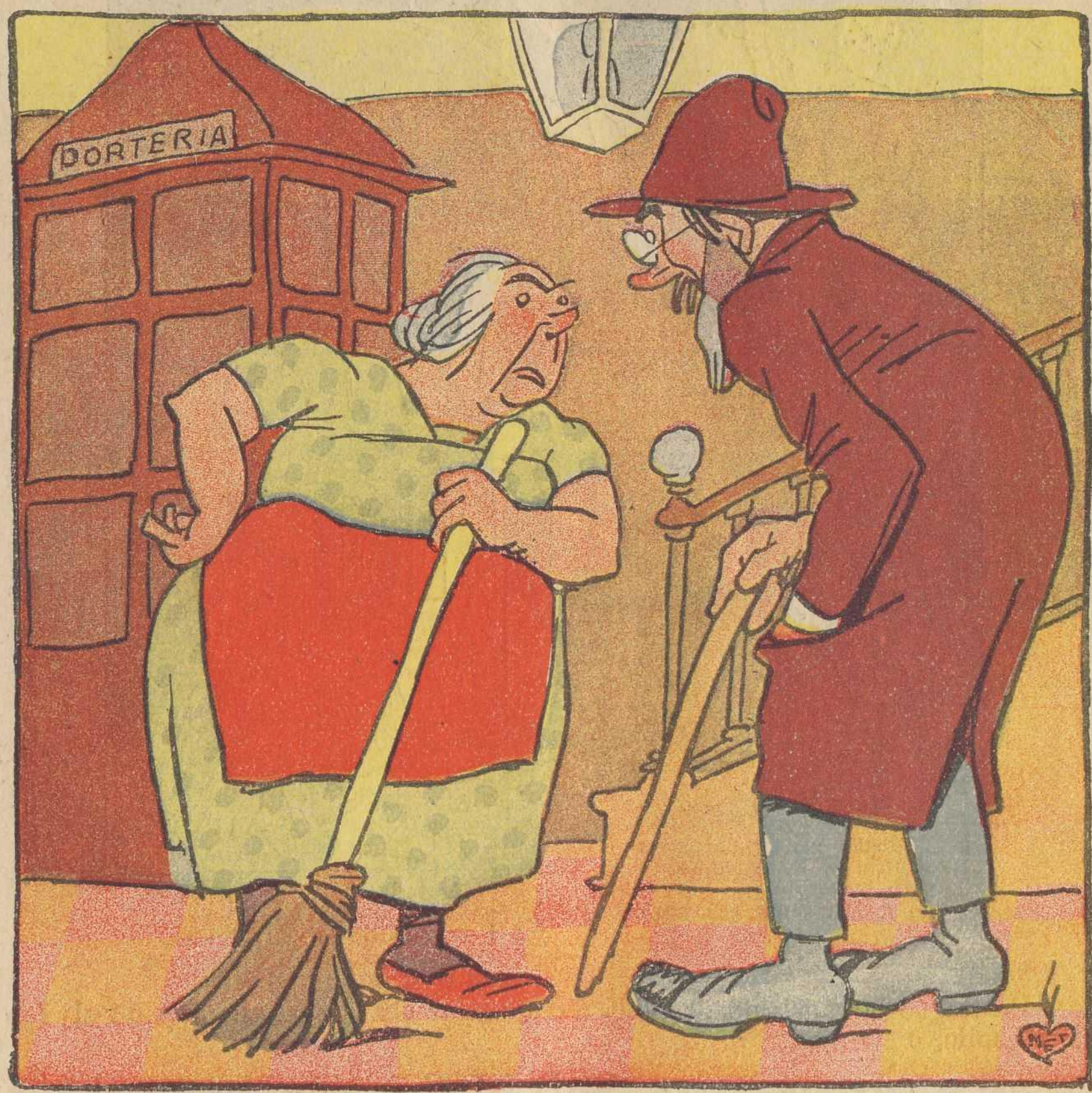

—¿Quin dia vindran a arreglar les goteres, portera? Plou dintre de casa! Això és asquerós!

—¿Que no té paraigües? ¿O també voldrà que l'amo de la casa li'n compri un?

En tragué la conclusió decidida d'encarregar els seus vestits allà on els fan al seu amic, o sia als

Magatzems de SANTA EULALIA

Boqueria, 1, 3 i 5, i Cardenal Casañas, 2

SECCIO PER A NENS: Vestits marinera i d'esport, Camiseria, Sweaters, etc.
Compari els nostres preus i veurà que venem molt barat.
Els nostres assortits són molt extensos i variadíssims.

Nota: Els dijous a la tarda, de 4 a 7, regalem magnífics globus als nens dels nostres compradors.

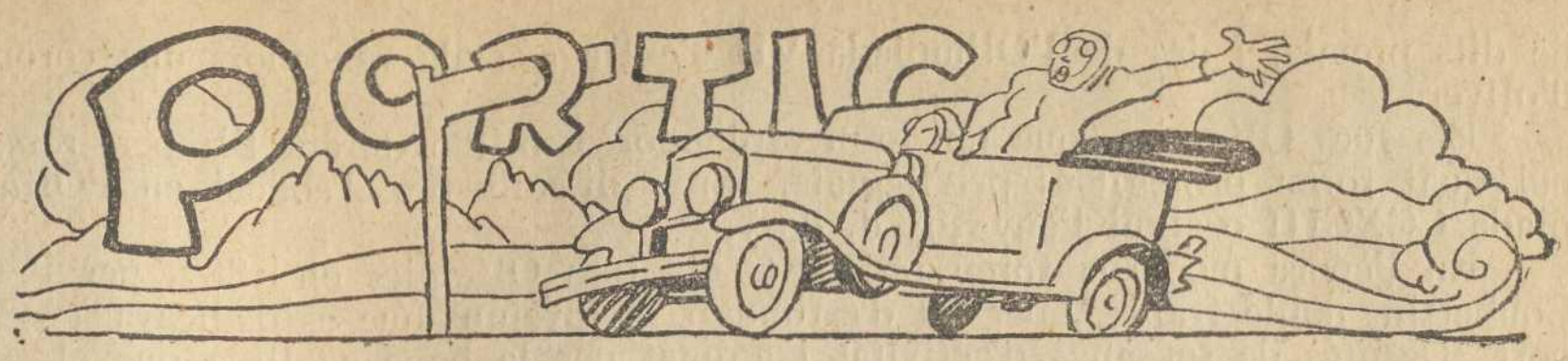

Els Jocs Olímpics

DURANT la setmana passada foren hostes de la nostra ciutat els membres del Comitè Olímpic Internacional, els quals ens visitaren amb motiu de preparar l'Olimpiada de 1936, la qual segurament es celebrarà a Barcelona.

Això ens dóna motiu per a parlar un xic des d'aquestes planes dels Jocs Olímpics i del seu origen.

Els Jocs Olímpics, com ho diu el seu nom, eren unes festes d'esport que cada quatre anys els grecs celebraven a Olímpia, que era una ciutat de Grècia.

Per tant, l'origen dels Jocs Olímpics és molt antic, segons les tradicions gregues s'atribueix la seva institució a Hèrcules Tebà, fill d'Amfitrió.

També hi ha qui l'atribueix a Pissos, fundador de Pissa, i a altres herois.

Sigui com sigui, és indubtable que la institució dels Jocs Olímpics és posterior a la tornada dels Heràclides, descendents d'Hèrcules, que reconquistaren el tron usurpat per Euristeu. Aquesta reconquista començà l'any 1104 a. de J.

El legislador Licurg establí un armistici d'un mes per tal de poder celebrar les festes amb pau i tranquilitat.

Els Jocs Olímpics eren dedicats al déu Júpiter i es celebraven com havem dit, cada quatre anys.

Tanta importància prengueren aquestes festes, que des de l'any 777 serviren de base per la cronologia grega, això és, que es comptava el temps de festa a festa, i d'aquest període de quatre anys se'n deia Olimpiada.

Les festes començaven el primer de juliol, i com que l'any àtic també començava en aquest temps, el compte del temps era just per anys.

En el seu principi els Jocs Olímpics duraven un dia; després, cinc, set i vuit.

Quan arribava el temps de la celebració dels Jocs Olímpics, hom enviava diputats a tots els pobles de Grècia per tal d'invitar-los a prendre part en les festes.

Els pobles nomenaven una comissió que els representava en els Jocs Olímpics.

Com a nota curiosa consignarem que a les festes no hi podien assistir les dones casades. La que infringia aquesta llei era condemnada a mort; en canvi les solteres podien entrar i sortir lliurement.

La gran multitud que anava a Olímpia proporcionava una bona ocasió pels artistes i literats que volien fer-se conèixer. Pintors i escultors exposaven a Olímpia les seves obres, i des de l'any 450 a. de J. els escriptors llegien públicament les seves composicions literàries.

En els primers temps, els vencedors eren premiats amb objectes de molt valor: armes, vestidures, diners. Després, l'Oracle de Delfos ordenà la supressió

de dits premis, i des de l'Olimpiada VII s'entregava als vencedors una corona d'olivera.

Els Jocs Olímpics, que tan gran esplendor assoliren durant l'Imperi romà, pel qual foren protegits i privilegiats, foren dissolts per Teodosi en l'Olimpiada CCXCIII o sigui l'any 394 d. de J.

En l'època moderna foren restaurats els Jocs Olímpics en 1887, per Pere Coubertin, noble francès, per tal d'estimular la joventut que es dedicava a l'esport. Després de set anys d'activitat i animat per la bona acollida que el seu projecte tingué a Anglaterra, Estats Units, França i Suècia, decidí convocar a París un Congrés Internacional, el qual es celebrà el dia 23 de juny de 1894, i s'hi acordà la restauració dels Jocs Olímpics.

La primera festa es celebrà a Atenes, com a un tribut històric al país dels clàssics.

L'any 1936 han de celebrar-se a Barcelona. Fem vots perquè els components del Comitè trobin en la nostra estimada ciutat l'element necessari per les festes.

No dubtem que serà així, i més encara, esperem que aquests representants internacionals seran defensors nostres i que el seu acord serà una resposta decidida a la indigna campanya que es fa contra l'ordre i civisme de casa nostra.

HELF

—¿Què és aquesta coseta que tens a l'esquena?
—Déu ésser un granet de sorra.
—Oh, però els granets de sorra no caminen!...

GRAMÀTICA TOT RIENT

—*Ja va* de capa caída,
i tot per no treballar...—
De capa caída *esmena-ho;*
tu diràs «de mal borràs».

—*Si no hi poseu un* alambre
us pot caure pel camí.—

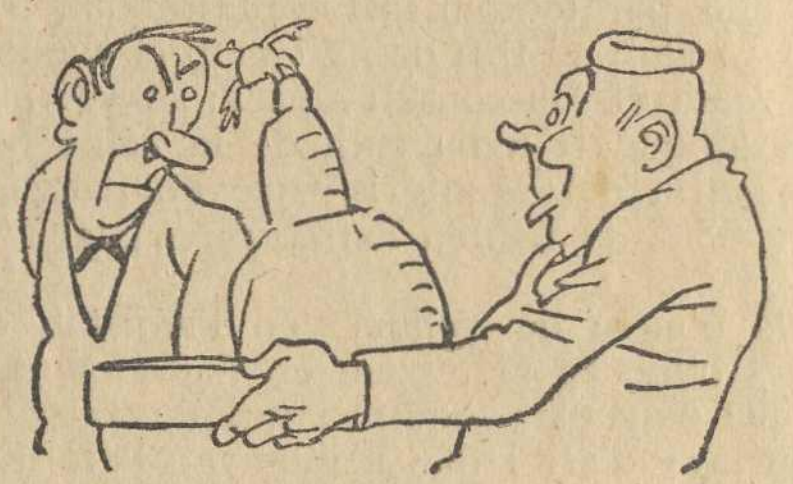

Un alambre *és un «filferro»,*
i «filferro» tu has de dir.

—*Ei,* cotxero! *Aquesta bèstia*
només té la pell i l'os...—
Cotxero *és «cotxer», recorda-ho!*
Empra com cal tots els mots.

—*Quina noia més* rissuenya!
—*Es filla meva! —Ah, ja!*—
Per rissuenya, *«riallera»*
diràs sempre en català.

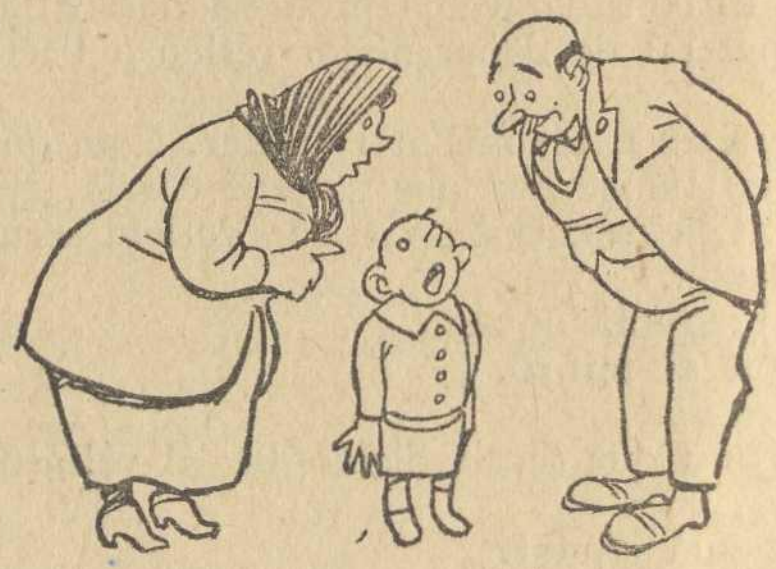

—*Aquest noiet no* adelanta.
—*Es una mica curtet...*—

Adelantar *mai no ho diguis;*
«avançar» està molt bé.

—*Compra-li una* canastilla,
i ella se n'alegrarà.—

Canastilla *és «panereta»;*
¿oi que te'n recordaràs?

SET-CIÈNCIES

PLET IMPORTANT

Un dia, davant del jutge
discutien arborats
dos vilatans que semblava
que s'haguessin de menjar.
—No cridin tant, que la cosa,
ben mirat, no paga el pa.
¿No es disputen un pou d'aigua?
¿I per això han de cridar?
—¿Li sembla poc, senyor jutge?
Perdoni, però va errat:
ell i jo tenim taverna,
ja veu, doncs, si és important.

TASTAOLLETES

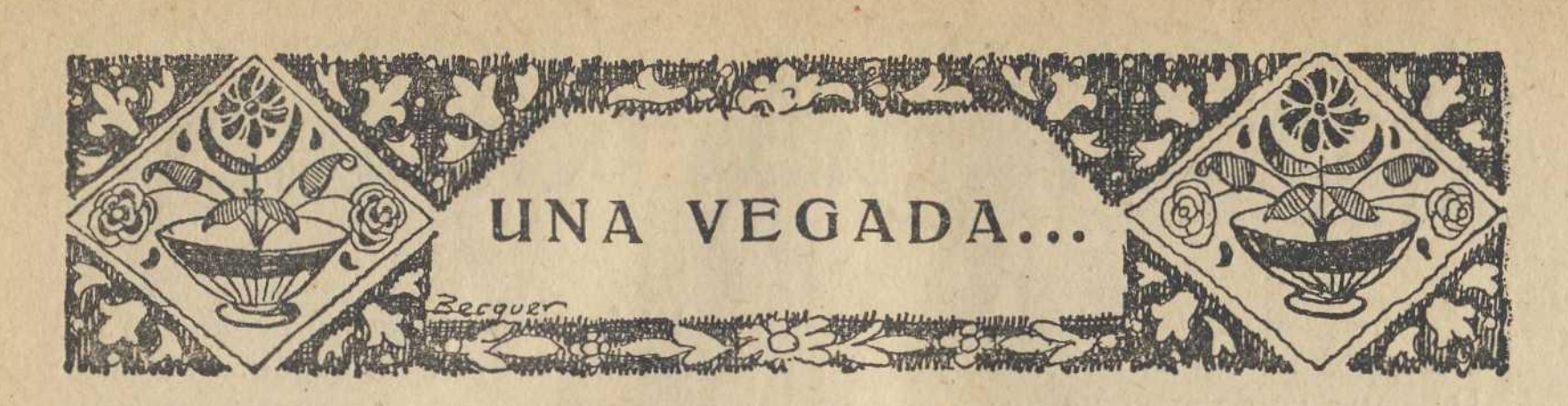

EL GUANYADOR

ESPARQUI tenia sempre una bona paraula per tothom. El captaire que trucava a la porta de casa seva se n'anava amb un tros de pa i amb el conhort d'un mot amable; l'amic dissortat rebia el seu consell sincer; el veí malalt trobava en ell el company desinteressat que li tenia cura de la feina que hauria restat abandonada... Fins amb la vella del Montgris—que era tinguda per bruixa—i amb el vellard del bosc—que molts temíen extraordinàriament—es mostrava cortès i gentil.

Era un minyó optimista: creia en la bonesa de tothom; en l'amistat, en la justícia, en la recompensa que les bones obres es mereixen, en l'agraïment... No cal dir que no faltava gent—aquella que desconfia sempre i que de totes les coses sols cerca el fi utilitari—que es burlava d'ell i que n'abusava. Però Esparqui perdonava de tot cor les ofenses i simulava no adonar-se del comportament de molts dels seus veïns.

Es considerava feliç amb la satisfacció que li produïa el seu ben obrar i... en pensar que ocupava un bon lloc en el cor de Càndida, la minyona més bonica del poble i de la rodalia. Certament que ell no li havia dit encara res dels seus afectes ni ella no li havia demostrat d'una manera pública la seva inclinació, però estava convençut que havien nascut l'un per l'altra i que no tardaria en arribar el dia memorable en què podrien confessar-se llurs sentiments. I, tot esperant, el seu pensament volava per les regions inefables de la fantasia, i el seu innat optimisme s'aviva amb majors demostracions de cordialitat i de bonhomia per a tot i per a tothom.

El dia desitjat vingué a la fi. Era en una festa popular que anyalment es celebrava i en la qual la tradició volia que una noia que fos requerida per trenar la primera dansa, si accedia a ella, es considerava ja promesa del ballador. Esparqui decidí aprofitar aquell dia per tal de donar major relleu a l'acte de la declaració del seu amorós afecte.

A primera hora de la tarda sortí de casa seva, tot mudat i rialler. Com que era prim i no massa alt, caminava amb tanta lleugeresa, que gairebé corria. No per això deixà d'aturar-se un moment davant la cabana on vivia la velleta arrugosa i lletja del Montgris per tal de saludar-la.

—I doncs, ¿on vas tan content?—li preguntà aquesta.

—A les ballades de la plaça—respongué el minyó.

—Que et diverteixis força.

Tot passant pel bosc, s'apropà a la barraca que servia d'eixopluc al vellard, que gairebé sempre feia llenya.

—Sembla que estàs molt satisfet—comentà aquest.

—No n'hi ha pas per menys—féu Esparqui—. Vaig al poble a dansar.

—Ben fet, noi. Que et vagi bé.

I ell seguí animós el camí i no tardà en arribar a la plaça, que ja estava

força animada. Càndida també hi era, amb unes amigues, i estava més bonica que mai.

—Si em diu que sí—murmurà el minyó—, ens casarem d'ací a mig any.

No havia passat un quart, que tot el poble s'era reunit en aquell indret i que la música es posà a tocar. Esparqui llençà un sospir d'alegria, i amb

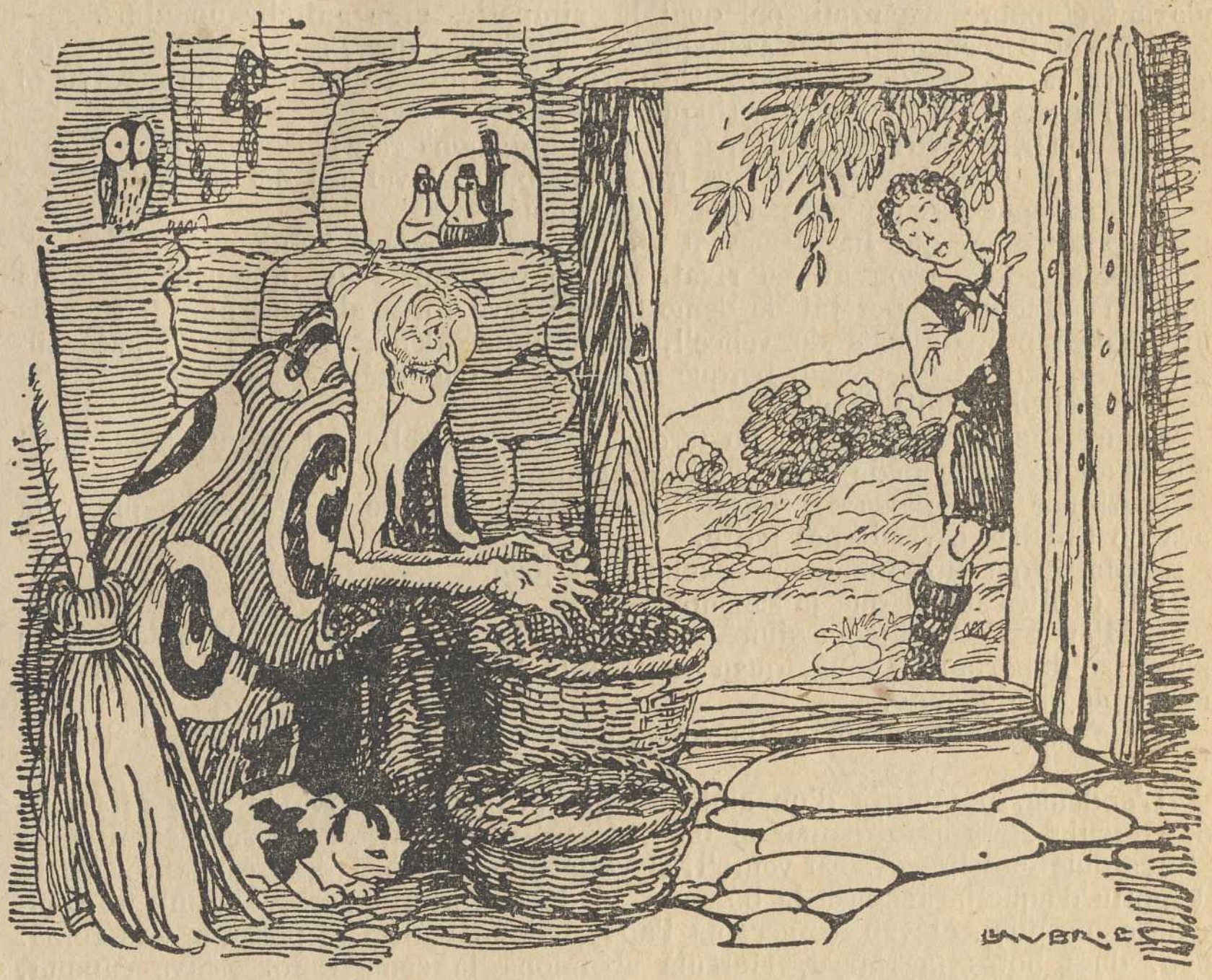

posat decidit s'apropà a la donzella estimada. Sobtadament, el somrís s'apagà en els seus llavis i una mena d'angoixa s'apoderà d'ell: era que al mateix moment un altre jove s'acostava també a Càndida.

Els músics deixaren de tocar i es féu en el públic un moviment de viva curiositat. L'home més vell del poble i, per tant, director per dret propi d'aquella mena de festa, s'avençà i digué:

—La tradició ordena, pel cas que coincideixin dos pretendents, que l'endemà, en aquest mateix lloc, lluitin ambdós sense arma de cap mena. Aquell que es doni per vençut s'entén que renuncia al dret de fer la demanda de casament a la donzella que havia escollit. ¿Hi esteu conformes?

Esparqui alçà els ulls i veié la còrpora alta i massissa del seu rival. Per un moment, creuà pel seu cervell la idea de renunciar a la lluita que forçosament tenia d'ésser-li desfavorable. Tanmateix, reaccionà tot seguit i acceptà la proposició que hom li havia fet.

No cal dir que també fou acceptada per Herculà, l'altre pretendent. En

considerar l'escanyolida figura del seu contrari, es convencé que la baralla no podia tenir més que un desenllaç ràpid i brillant: la seva total victòria.

—Així, doncs, fins a demà—digué el vell—. Espero que tots ens tornarem a reunir ací mateix.

El públic desfilà, tot fent els comentaris que eren del cas i planyent per endavant el pobre Esparqui, pel qual les simpaties eren gairebé unànims.

Amb el cor encongit per la seguretat del fracàs que l'esperava—ço que representava la pèrdua de les seves illusions més cares—, el nostre amic reféu el camí cap a casa seva. De sobte, tingué un ensurt.

—I doncs, minyó? Sembla que no fas gaire bona cara!

Esparqui es girà, sorprès, i es trobà enfront del vellard del bosc.

—No la puc pas fer gaire bona—respongué.

I contà tot el què havia succeït i allò que l'esperava l'endemà.

—Ja el conec prou al teu rival. Es un presumit i un pretensiós. Alguna vegada ha vingut ací per tal de demostrar la seva força als seus amics. Si vols tenir moltes probabilitats de vence'l, procura que demà vingui per aquest indret. Jo faré tot el què pugui perquè siguis tu el triomfador.

—Us en dono mil gràcies.

Seguí Esparqui el camí i no tardà a trobar la vella del Montgris, la qual també s'adonà de la mala cara que feia el minyó.

—Alguna te'n passa—li digué tot seguit que el veié—. Juraria que a la plaça no t'hi has divertit pas gaire.

—Massa que ho endevineu—exclamà el jove.

I li explicà tot el què ja sabem.

—M'ets extremadament simpàtic—declarà la vella—i em proposo fer per tu quelcom d'important. Demà, quan vagis a la lluita, vina a veure'm. Molt serà que no pugui ajudar-te.

—Us estic molt agraït per la vostra bona voluntat.

* * *

L'endemà, per mitjà d'un amic d'Esparqui, que li avivà la seva presumpció, Herculà es proposà d'anar al bosc per tal de demostrar als seus admiradors la força dels seus braços. En veure'l, el vellard el saludà, i després d'informar-se del motiu d'aquella anada a la bóscúria, el desafià a tallar arbres. Amb un somrís de menyspreu, el vanitós acceptà l'aposta, i un i altre es posaren a la feina. Quan, dues hores més tard, Herculà abandonà la competició, estava capolat, mentre que el vell continuava tan fresquet la seva tasca.

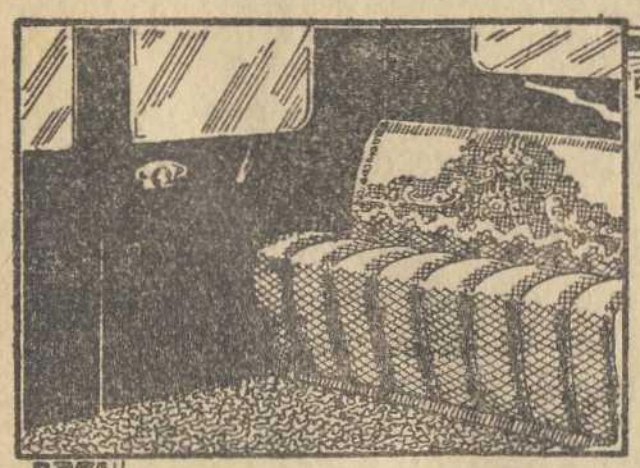

PUBLICITAS

El tapissat del seu cotxe està exposat a que el destrocin tota mena de paràssits. Protegèixil' amb

PARADICLOR

Unic producte que mata les arnes
Protegèixi també els vestits de llana i pells

Mentrestant, Esparqui anà a veure la vella del Montgrís.

—T'he preparat—li digué aquesta—un beuratge meravellós, fet amb mil i una herbes de la muntanya. Beu-te'l i guanyaràs extraordinàriament en força.

El minyó no s'ho féu pas dir dues vegades. Prengué l'aigua que la vella li oferia i enfilà el camí que devia conduir-lo al poble.

A poc d'ésser-hi, la plaça s'omplí encara més que el dia abans, i aparegueren per fi els dos pretendents i Càndida, aquesta pàl·lida i ullerosa, gairebé sostinguda per les seves amigues.

Tampoc Herculà no semblava el mateix. El cos doblegat, les cames poc fermes, s'apropà al seu contendent, sense l'urc i el somrís menyspreador habitual. En canvi, Esparqui es sentia animat per una energia i una virior en ell desconegudes. S'agafà amb el seu rival i, a la poca estona, el cos fadigat d'Herculà anà feixugament a terra, sense forces per aixecar-se'n amb la rapidesa que calia.

I hom declarà Esparqui vencedor, el qual s'apropà a Càndida per començar amb ella les ballades. I els amics i amigues els envoltaren i els felicitaren, tot fent alguns comentaris.

—Quin disgust hauria tingut Càndida si hagués triomfat Herculà—digué una companya.

—Certament que m'hauria contrariat molt, però tampoc no m'hauria promès amb ell—replicà la donzella—, car més que véncer el contrari, calia guanyar el meu cor. I això, des de molt temps, Esparqui ja ho té fet.

XAVIER BONFILL

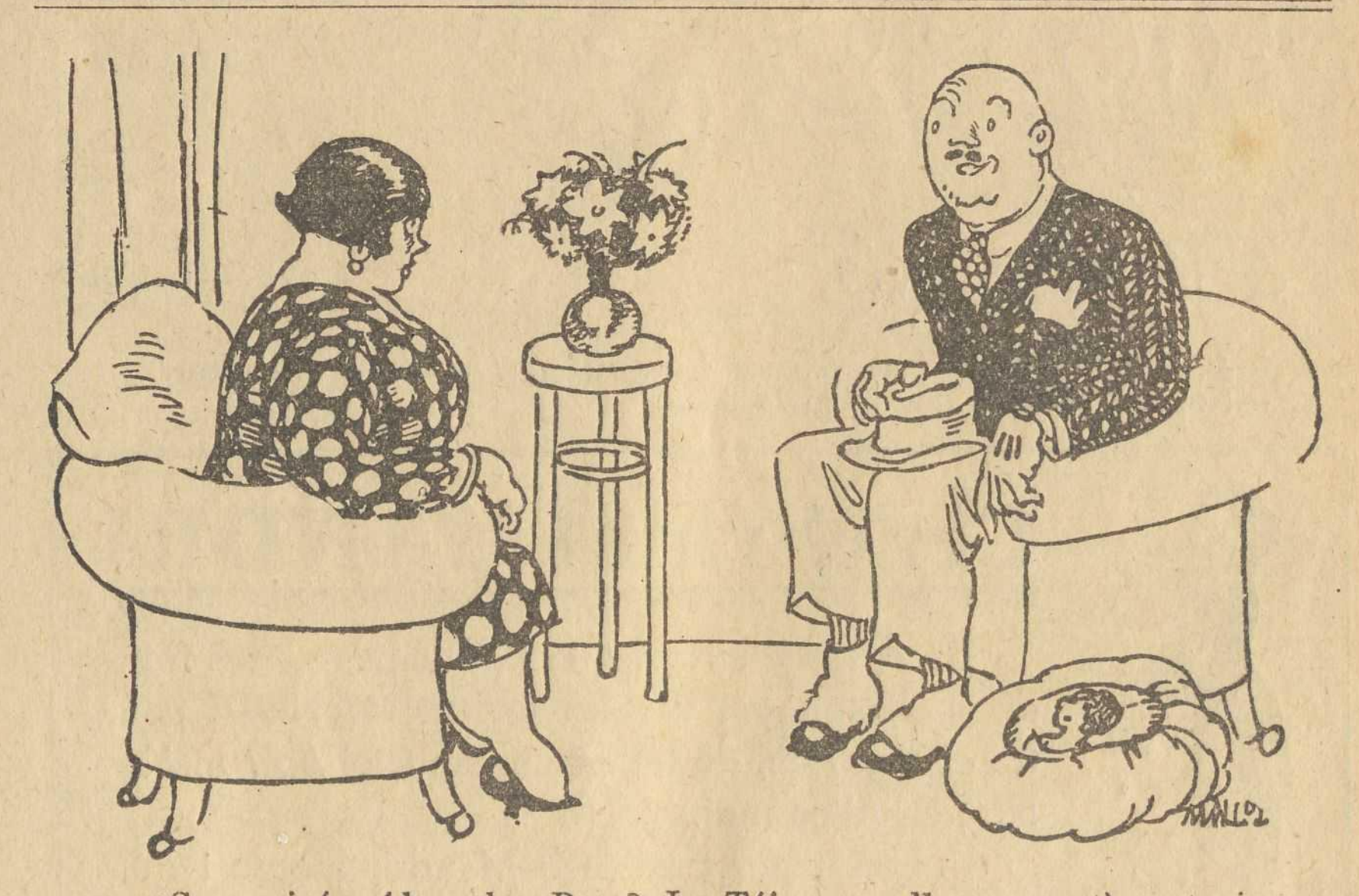

—¿Sap qui és vídua, don Pere? La Túies, aquella que vostè pretenia.
—Així sí que m'alegro de no haver-m'hi casat, sinó ja seria mort!...

S'ha posat a la venda la interessant novel·la

LA COSINA DE PARÍS

de VILLETARD, traducció de Jordi Català.

Segon volum de la segona sèrie de la

BIBLIOTECA GENTIL

Un volum de 132 pàgines, **UNA pesseta** per tot arreu.

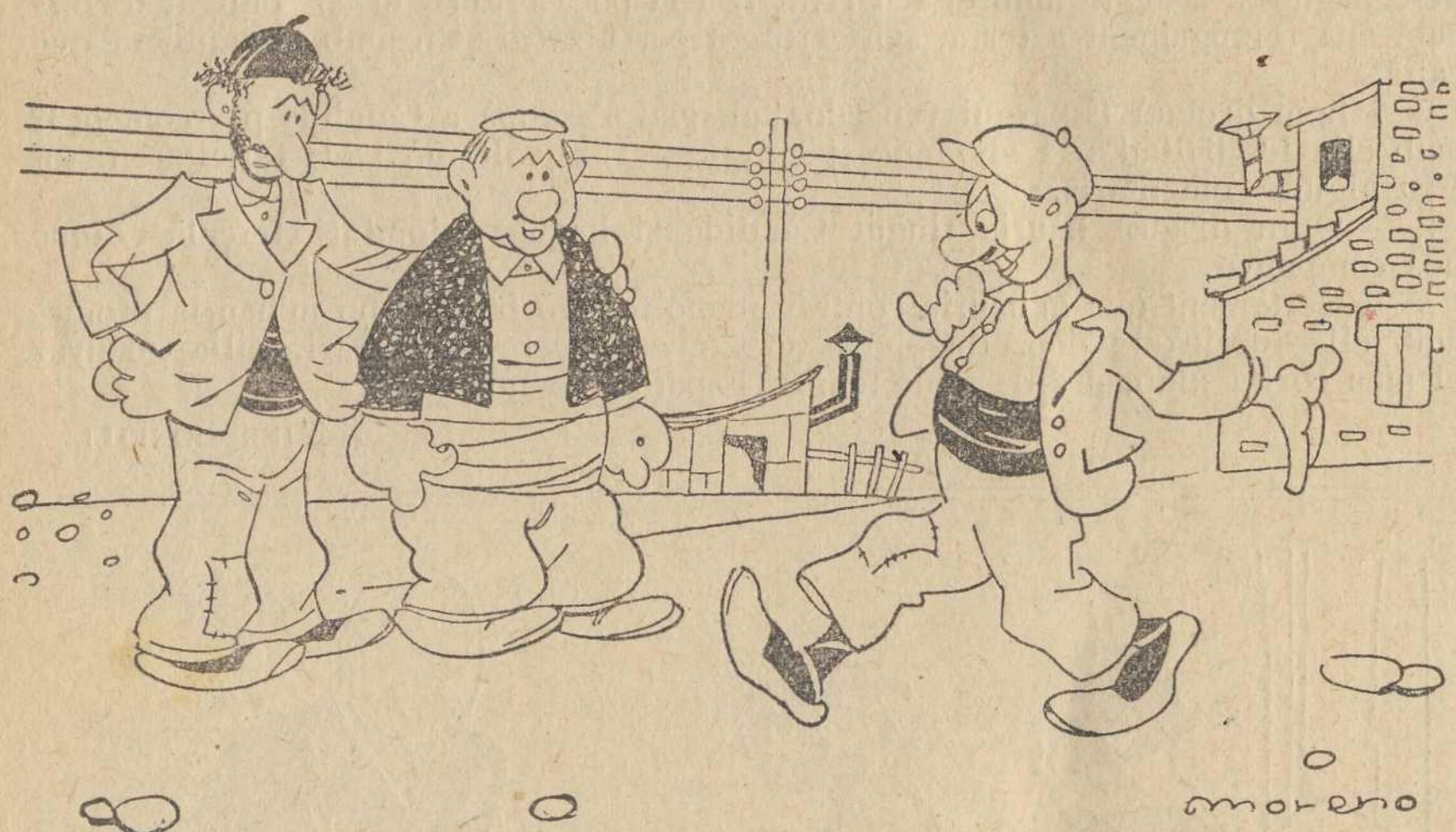

COM CANVIEN LES COSES

—¿Què tal, senyor Canons, encara viu del que renten les finques?
—No, ara visc del que renta la dona.

MARCA REGISTRADA

Cerebrino MANDRI

És *cosa de casa* i que ha traspassat les fronteres d'Espanya! El **Cerebrino MANDRI** contra el *dolor* és, de tot ço conegut, el *bo i millor.* No perjudica mai.

Preparat per Francesc Mandri, metge i químic farmacèutic. *Provença, 203; Barcelona.*

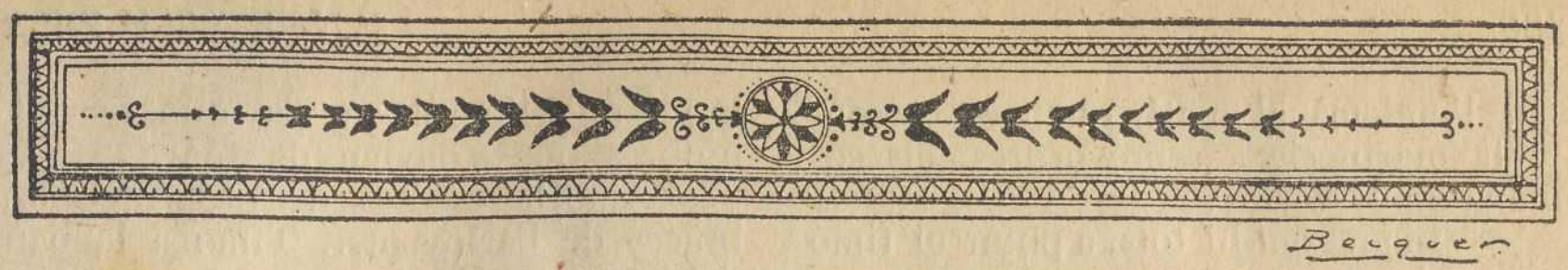

Bequer

De la mar salada

Veus aquí les noves històries del famós mariner tio Carando, segons me les ha explicat el no menys famós ni menys mariner capità Botavara:

Durant una llarga temporada, es dedicà al noble art de no fer res, i la seva mare el mantenia. Però, és clar, de diners la pobra dona no n'hi podia donar, i el tio Carando no podia comprar tabac, tant que li agradava fumar. I veieu com s'ho feia: Cada vegada que volia comprar tabac arribava a casa amb cara alegra i deia:

—Mare, ja m'han llogat!

—¿Sí, fill? On?

—A la «Joven Juanita», que surt d'aquí a dues hores cap a l'Havana. Amb això, passi-ho bé. Ah, escolti, mare, ¿que no em podria deixar un duro per comprar tabac pel viatge?

La bona dona li donava el duro, ell se n'anava a comprar tabac i al cap d'un parell d'hores es tornava a presentar a casa, tot emmurriat.

—I doncs, fill, ja creia que eres camí de l'Havana. ¿Què t'ha passat que fas aquesta cara?

—No me'n parli, mare! M'he barallat amb el capità! Quin home! Total perquè li he demanat que m'avencés cinc duros de la paga per deixar-los-hi a vostè, mare. I no me'ls ha volgut donar. No?—dic jo—. Doncs que s'embarqui sa tia. Jo me'n torno en terra!

—Molt ben fet, fill meu!

I ell, mentrestant, ja tenia tabac per una setmana!

Però la seva més cèlebre és quan s'embarcà de contramestre. Contramestre és el cap de la tripulació, una mena de sergent, com si diguéssim, que fa fer les maniobres que ordena el capità. El tio Carando no en sabia gens, però trobà un sistema per aprendre què li calia fer: Escoltar les converses dels mariners!

Veus aquí que el dia que s'embarcà el capità li diu:

—Contramestre, demà a primera hora del matí feu envergar.

¿Què serà això d'envergar?—pensava el tio Carando. Però ell no s'acovardia. Anà a proa on els mariners conversaven abans de dormir, i cridà per l'escotilla:

—Demà de bon matí, tots a envergar, eh!

I es quedà escoltant a veure què dirien. No li fallà.

—¿Què és això d'envergar? —preguntà un mariner nou.

—Home—féu un altre—, vol dir posar les veles cadascuna a la seva verga. Això vol dir que marxarem aviat.

El Carando quedà satisfet. Ara ja sabia què havia de manar.

Però l'operació fou llarga i feixuga, perquè l'home no sabia quina vela era quina, i ara els feia posar un floc a la gàvia, ara la major al botaló... fins que els mariners començaren a dir mil pestes d'ell.

Aquell vespre, quan estaven reunits a baix, el tio Carando tornà a escoltar per saber què li caldria manar l'endemà.

—¿Què ens manarà demà aquest diantre d'home?—féu un mariner, tot enutjat.

—Potser ens farà posar el timó a proa!—respongué un altre, sarcàsticament.

Molt bé—pensà el Carando—. Ara ja sé que els he de manar.

I l'endemà al matí, quan es presentà la marineria a rebre ordres, els comanà molt seriós:

—Vinga, som-hi tots, a posar el timó a proa!

La història no diu si l'atemptat nàutic s'arribà a consumar, però, en canvi, sabem que el tio Carando acabà per abandonar aquell sistema que tan mal resultat li havia donat, i en lloc d'escoltar les converses dels mariners decidí comprar-se un llibre que expliqués les diverses maniobres.

Veus aquí que trobant-se ja la fragata en mig de l'Atlàntic, el capità ordenà:

—Contramestre, vira de bord.

El tio Carando cuità a agafar el llibre i anà llegint en veu alta les maniobres que s'havien de fer:

—Amolla escotes de proa... Cobra braces de barlovent... Timó a la banda...

La fragata començà a virar majestuosament, i en aquell instant un cop de vent girà full al llibre que tenia entre mans el tio Carando, el qual, sense adonar-se'n, seguí llegint el tros corresponent a una maniobra completament distinta:

—Donar fondeig!

Clanc, clanc, clanc, patatxap! Obeïda l'ordre instantàniament, l'ancla i la cadena caigueren al fons de l'Atlàntic, que allà tenia dos mil braces de fondària!

GUILLEM D'OLORÓ

XERRAMECA

El gat del senyor Pastetes
es va tornar rabiós,
i l'home, és clar, va alarmar-se
i es digué: —Serà el millor
que el mati d'una vegada,
i fóra contemplacions,
car la ràbia em fa basarda
i no vull perills a prop.
Decidit anà a un armari
i la pistola agafà;
la mullê, al cap d'una estona,
el trobà tot capficat.
—¿I doncs? ¿Com és que no el mates?
¿Què fas ací tan parat?
—Pepeta, no tinc prou bales!
—¿Quantes ne tens?
—Sis!
—Caram!
¿I amb sis bales no confies
poder-lo matar? Ja és cas!
—Es perquè un gat té set vides,
i amb sis bales no mor pas.

UN POETA DE SECÀ

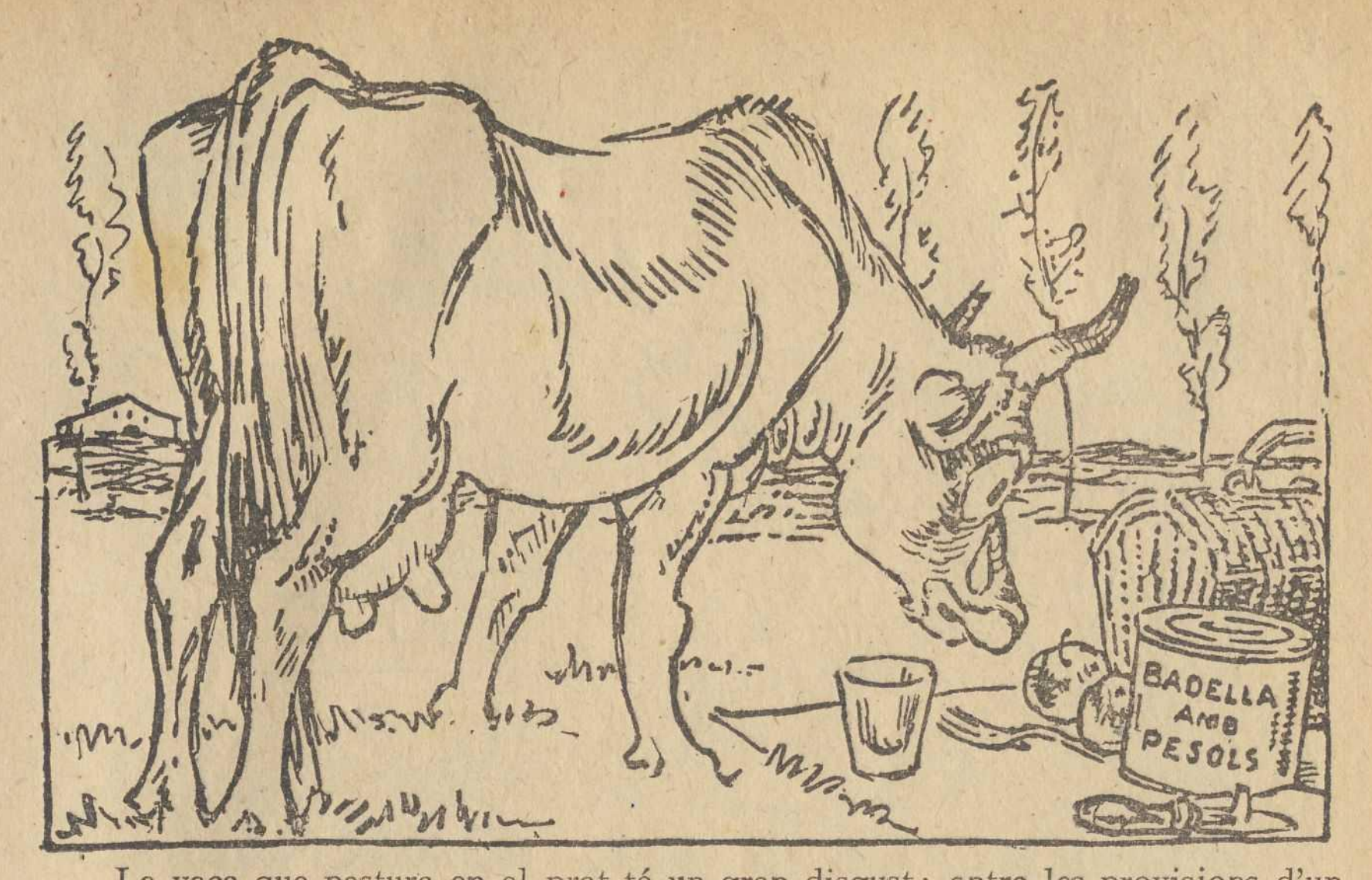

La vaca que pastura en el prat té un gran disgust: entre les provisions d'un berenar ha vist una tràgica llauna de vedella amb pèsols. «Ara comprenc—pensa la vaca—el què en fan, els dolents dels homes, de les germanes que s'enduen a ciutat!»

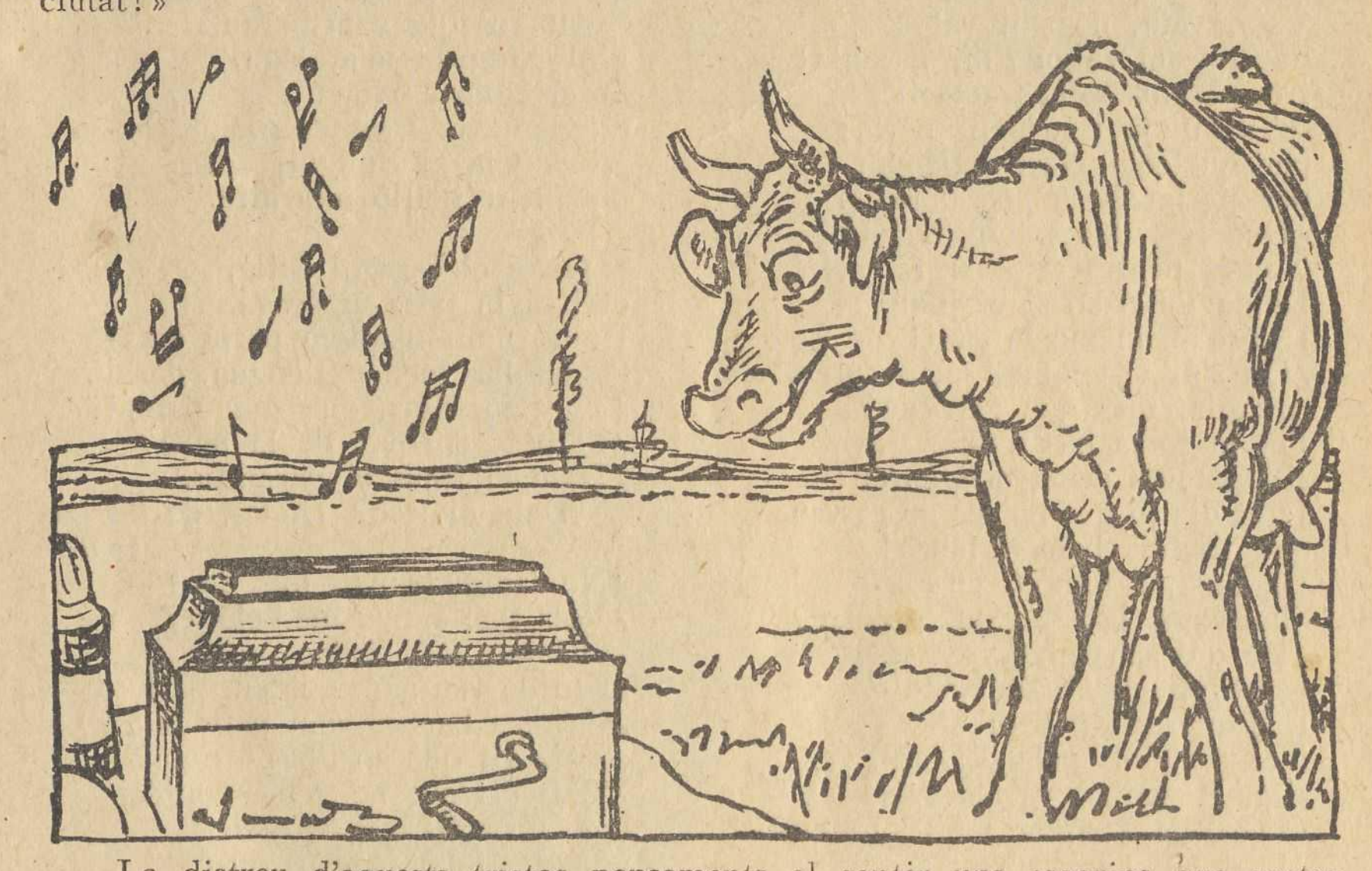

La distreu d'aquests tristos pensaments el sentir uns esgarips que surten d'una capsa vernissada que es troba unes passes més enllà. «Pel que es veu, als homes també els toca el rebre!—exclama amb goig—. Aquí veig que n'han ficat un. I no deu trobar-s'hi a gust que udoli d'aquesta manera!»

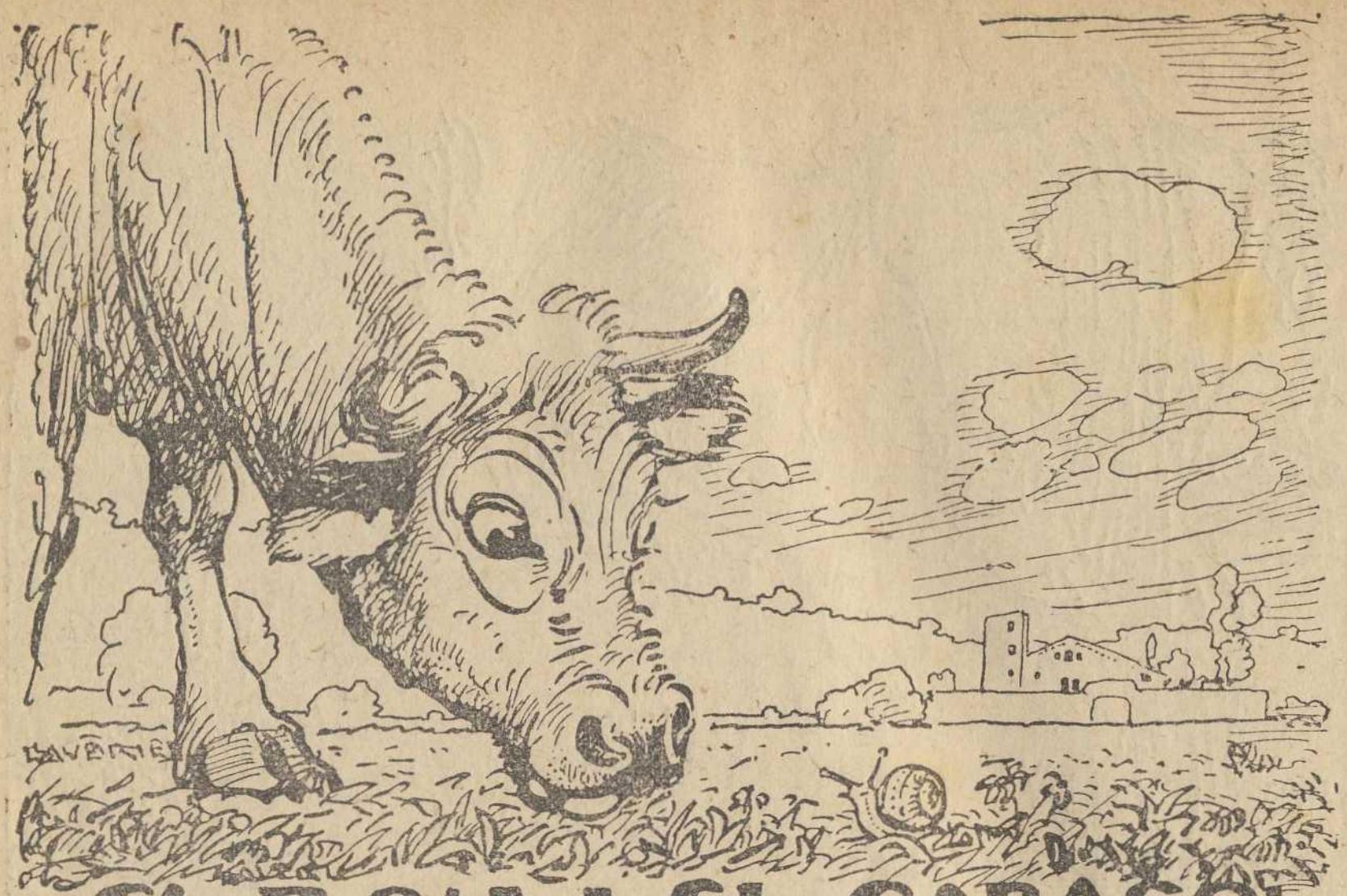

EL BOU I EL CARAGOL

—Ei, tu, bou, ¿què fas ací?
¿Que no em coneixes, diantre?
Vaja, vaja, no s'hi val
que no em vulguis dir paraula!
Als parents se'ls tracta bé,
se'ls saluda i se'ls hi parla;
per quelcom Nostre Senyor
per parlar boca ens donava.
¿Què fas, doncs, tan seriot?
Només penses atipar-te!
Deixa l'userda, si et plau,
i mira'm un xic la cara!
¿On s'és vist aquest menyspreu,
ganàpia, més que ganàpia?
Per la força has d'estar gras,
si les teves dents mai paren!
Ja et dic jo que en res no es veu
que tinguis bona criança!
De menjar tothom en sap,
¿ho sents, bou, sorrut, golafre?
¿De què em serveix ser parents
i que vingui a saludar-te
i m'interessi per tu
i et pregunti pels de casa,
si tu ni em mires tan sols,
ni em dius «parent, moltes gràcies»?
¿I per això jo he vingut?
Pensa que fins em fa ràbia
de veure't tan gran i gros
i que tinguis tan poca ànsia.
Si no fos que som parents
i el parentiu m'afalaga,
ho arreglaria aviat:
et plantava, i santes pasqües!—
Això deia el caragol,
donant-se d'allò més aire.

Quan el caragol callà,
el bou la testa aixecava,
i amb molt d'aplom parlà així:
—Que has menjat llengua, garlaire?
¿Tu i jo, dius, que som parents?
¿Parents de què, de la bava?
¿D'on el treus el parentiu?
—¿D'on el trec? Doncs, de les ba-
[nyes!
¿No tenim banyes tots dos?
¿Vols una prova més clara?
—El que vull és no sentir
el to de veu amb què em parles.
¿Per les banyes som parents?
¿Vols dir que no l'has errada?
¿Vols dir que no m'has confós
amb un grill o cuca rara,
o amb algun banyarriquer
que a tenir banyes et guanya?

Hi ha costums, en les comarques catalanes, que són ben estranys.

Un dia, cap allà l'any 30 del propassat segle, un viatger, el senyor X, era invitat a visitar una rica pagesia de la Segarra.

En arribar al menjador, va cridar-li l'atenció una cosa insòlita: A sobre del lloc destinat visiblement a presidència i que havia, doncs, d'ésser ocupat pel cap de casa, un ganxo de ferro de regulars dimensions penjava del sostre. Interrogada la mestressa respecte la utilitat de tan estrany atuell, va contestar molt seriosa:

—Com que el patriarca és qui té el dret, quan beu vi amb el porró, de fer les tirades més llargues, sense aquesta ajuda hi hauria el perill que se li cansés el braç.

—¿Jo, parent de tots aquests?
Déu me'n reguard! ¿Què dius ara?
—Doncs, de mi encara ho ets menys,
i no em gastis més paraules.
—Desagraït!!!
—¿Ja hi tornem,
presumit, poc seny, xerraire?
Per tal que no hi tornis més,
té!... i en paus. Apa al diable!—
I en dí això el bou l'aixafà
com si en fes un cataplasma.

L'imprudent o agosarat
que tothora gasta agalles,
que miri amb qui se les heu
si es vol evitar desgràcies.

GUERAU

—¿Què ho fa que sempre representen la victòria en forma de dona?
—Ai, jove, com es coneix que vostè no és casat!

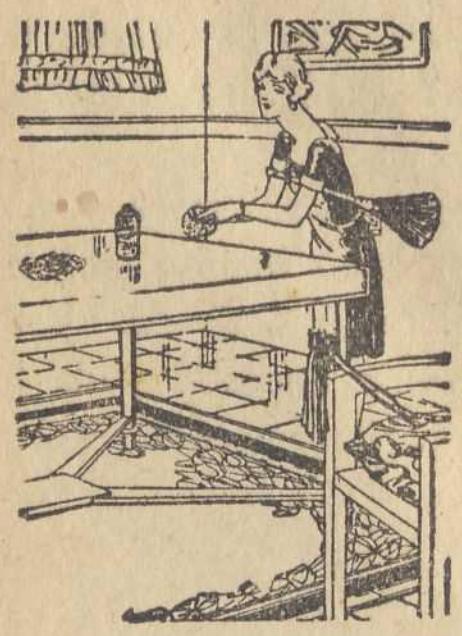

FELT-BASE

Substitueix el linòleum amb avantatge.
Extens assortiment per a cambres de bany i habitacions.

COBRE-TAULES D'HULE

Fàbrica fundada en 1850

Plomells - Raspalls - Camuses - Esponges
i altres articles per la neteja domèstica.

CASA ROSICH

Ronda de St. Pere, 7; Avinguda del Portal de l'Angel, 25, i Tapineria, 33

DEL MEU CALENDARI

—¿Vols acompanyar-me i m'ajudaràs a triar algunes corbates?

—Home, no crec que el meu gust sigui millor que el teu.

—El gust no, però el crèdit sí.

———

Un individu tenia la mala costum de dir paraulotes, i se'n volia corregir. Veus aquí que un amic seu li aconsellà:

—Cada vegada que te n'escapi alguna, et poses una pedreta a la butxaca.

—Bona idea, macatxo!—féu nostre individu. I de seguit s'ajupí a collir la primera pedreta.

Al vespre d'aquell dia, el seu amic el trobà. Duia una bona butxacada de pedretes. L'amic, desitjós d'animar-lo, li digué:

—Vaja, veig que no n'has hagut de collir gaires.

—No?—féu l'infortunat—. Maliatsiga! Que no veus aquest carretó que em ve al darrera, llamps!

Un camàlic el seguia amb un carret ple de pedres!

———

Advocat:—Com a home honrat, jo li aconsello...

Client:—No, no, aconselli'm com home de lleis!

———

—Senyor mestre, ¿què he après avui?

—Vaja una pregunta!

—Es que el pare m'ho preguntarà així que arribi a casa.

P. E. P.

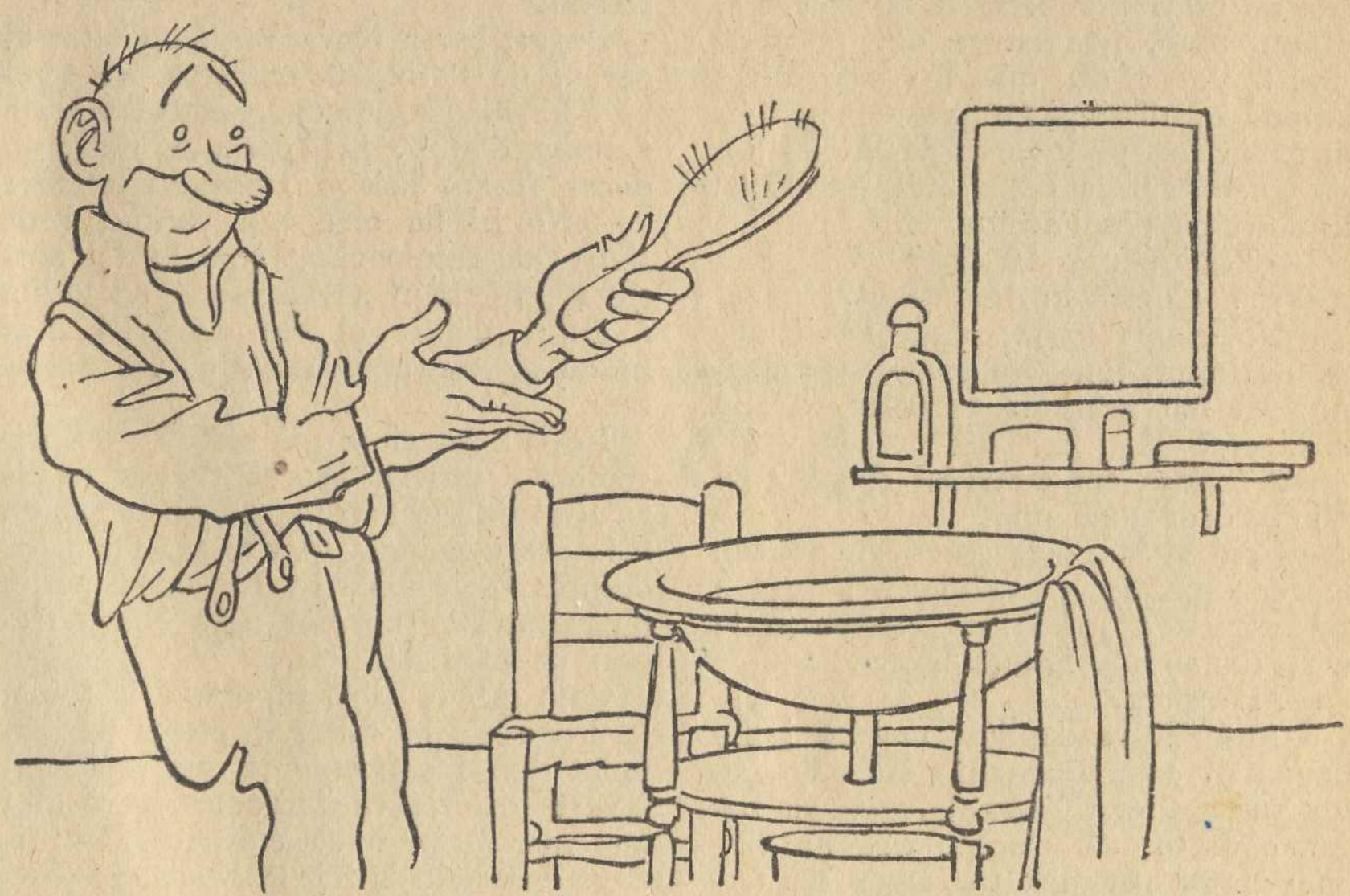

—No em puc queixar; aquest raspall ha estat sempre identificat amb la meva cabellera.

L'estrella

L'ANY 1910 va celebrar-se a Barcelona un concurs de bellesa; no recordo pas si fou el primer, però l'espectació que va promoure per la novetat del cas o potser per una intensa propaganda, és d'aquelles coses que no s'obliden fàcilment.

La festa va celebrar-se en el ja enderrocat Teatre Imperi, que hi havia al carrer de la Diputació. L'elecció de Reina de la bellesa va recaure en la Núria, una formosa gracienca que treballava de modista a casa de la Turull. ¿En voleu de discursos, felicitacions, retrats, intervius i regals? A la nit hi va haver un ball a honor seu al Palau de Belles Arts, i l'endemà la reina no pogué anar a treballar perquè estava molt cansada. L'endemà passat, encara una mica lassa i amb certa pal·lidesa (en aquell temps les noies de sa casa no usaven coloret) va concórrer al taller; però, que en va fer poca de feina! Val a dir que les companyes tampoc es distingiren per una activitat exemplar, puix varen passar les hores comentant la festa i els propòsits de la reina per l'avenir.

—¿I què penses fer ara?

—Jo? Continuar treballant.

—No siguis tonta; amb l'èxit que has obtingut, totes les portes se t'obriran. El teu pervenir és ésser estrella de cinema.

—A bodes em convides, però ¿qui se'n recordarà de mi?

—Com si aquestes coses s'haguessin de fer esperant que vinguin a casa a contractar-te! Jo de tu, convencia la mare d'anar als Estats Units.

—¿I diners?

—Amb la venda dels mobles i demanant... com diuen, d'això... ah, sí, una subvenció a l'alcalde, que va ballar amb tu, em sembla que en tindríeu prou per dos passatges de tercera... i un cop allà, amb la teva cara i el teu cosset, et canses de signar contractes. ¿No veus que totes les nord-americanes són rosses i ensopides; els manca vivor, ulls negres i tipus de gitana. Ja m'entens, eh?

Aquests consells i els de les amigues de la mare, de l'amo de la drogueria, del forner, d'un veí que feia ressenyes de futbol a «Toros i Esport» no varen pas caure en terreny àrid. Les ganes que en tenia la Núria d'ésser estrella! Només li mancava un lleuger impuls, i com que aquest, per la seva inconsciència, va transformar-se en una forta empenta, la Núria i la seva mare, carregades d'il·lusions, varen embarcar-se un dia amb el transatlàntic «Maria Cristina», portant en el seu pit, com si fos un tresor de les «Mil i una nits», una lletra de recomanació per una empresa cinematogràfica, del seu representant a Barcelona.

En arribar a Nova York i visitar el gerent de l'al·ludida empresa, va semblar-los-hi que tots els gratacels queien damunt d'elles. Les paraules del *producer* foren, més o menys, aquestes:

—No hi ha una sola vacant, i de lletres de recomanació com la del nostre representant a Barcelona en tenim a mils; deixin el seu domicili, i si hi ha alguna oportunitat ja les avisarem.

No cal descriure pas els dies de privacions i misèria accentuats per la dificultat de l'idioma; quan no pogueren més recorregueren al cònsol, i aquest, després de donar-les-hi una petita quantitat, va procurar a la Núria treball de modista.

Com que era la temporada de feina, la mestressa del taller va passar per damunt dels inconvenients que representava la diferència d'idiomes, però així que varen minvar els encàrrecs, la primera acomiadada fou la Núria, i aquesta i la seva mare es trobaren altra vegada amb el problema paorós de la

misèria en aquella ciutat immensa que a elles els semblava més deserta que el Sahara.

Altra volta el cònsol va ajudar-les, i com que la Núria ja havia après una mica d'anglès (oh força de la necessitat!) va trobar un empleu, a les hores de nit, en un quiosc de periòdics; fins a les sis del vespre el regentava el seu propietari, un home vell i malcarat, però des del capvespre fins a les dotze de la nit n'havia de tenir compte la gentil i dissortada gracienca.

Va passar el temps, i tant la Núria com la seva mare (aquesta havia posat una petita botiga de verdures en el barri en què vivien, el més miserable de tots) només tenien una dèria: la d'estalviar cèntim darrera cèntim per tornar a la seva estimada Barcelona. Pot imaginar-se el lector quantes privacions i quants sacrificis! Les hores passades en aquell quiosc de periòdics, ultra la nerviositat constant per atendre els clients, a l'hivern esdevenien un vertader martiri. La temperatura de Nova York és ben diferent de la de Barcelona! La lluïssor d'una estrella l'havia cegada, i no obstant va arribar a obtenir aquest títol, ¿i no sabeu com?

Doncs un periodista que vivia en el veïnat, en veure-la anar cada dia a les sis de la tarda cap al seu treball, va publicar un article a un diari comparant-la amb el planeta Venus que comença a lluir amb la claror del capvespre.

Als parroquians els va fer gràcia, i des d'aleshores tingué un altre nom: Estrella del capvespre... potser àdhuc algun prendat de la seva formosura s'atreví a anomenar-la Venus, i la noia somreia amb un somriure que tenia la tristesa de la llum artificial.

Estrella de la nit! Compliment que sense voler esdevenia un sarcasme!

MONTSERRAT GOLMÉS

× × ×

EPIGRAMA

Un dia el pobre Abadal
explicava els seus apuros,
puix no sent a l'hospital
de treure-li un ull malalt
n'hi van cobrar tres cents duros.

—Que pillos!—li diu l'Aleu—
són els metges si un s'hi enreda.
Si un dia us determineu,
jo us prometo que a mig preu
us treuré aquest que ara us queda.

J. P. I F.

MOSTINA

SUC DE RAIM PUR CONCENTRAT

Beguda higiènica i agradable. Sense alcohol. Aliment reconstituent natural. Ric en vitamines. *No s'altera* ni amb contacte de l'aire.

Proporciona els elements necessaris per al normal creixement i desenrotllament dels nens.

Per la seva concentració *una* ampolla de MOSTINA equival a *quatre* de tot altre most sense concentrar.

ES EL MES ECONOMIC

Demaneu sempre MOSTINA a tot arreu.

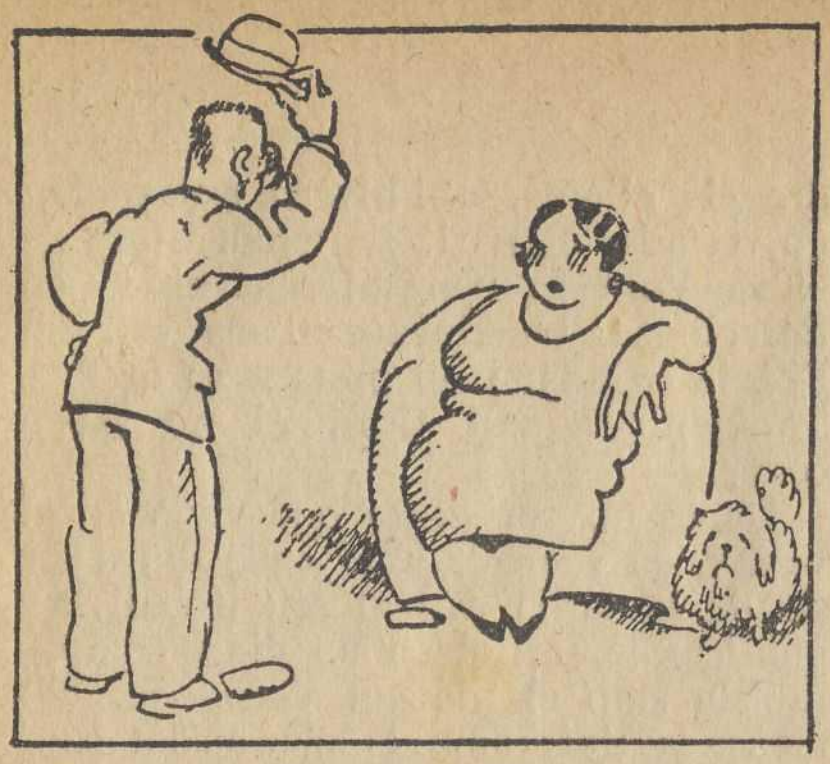

El corredor de la casa Fulgurol (productes per netejar llautons) es presentà a casa dels senyors Llumenera, i oferí la seva mercaderia amb tant entusiasme, que...

la senyora, per fi, no tingué més remei que comprar-li un pot de Fulgurol.

En baixar l'escala trobà el senyor Llumenera: —Miri, senyor, provi un pot de Fulgurol, i veurà que els seus llautons semblaran miralls, i...

—Bé, bé, prou: doni-me'n un pot.

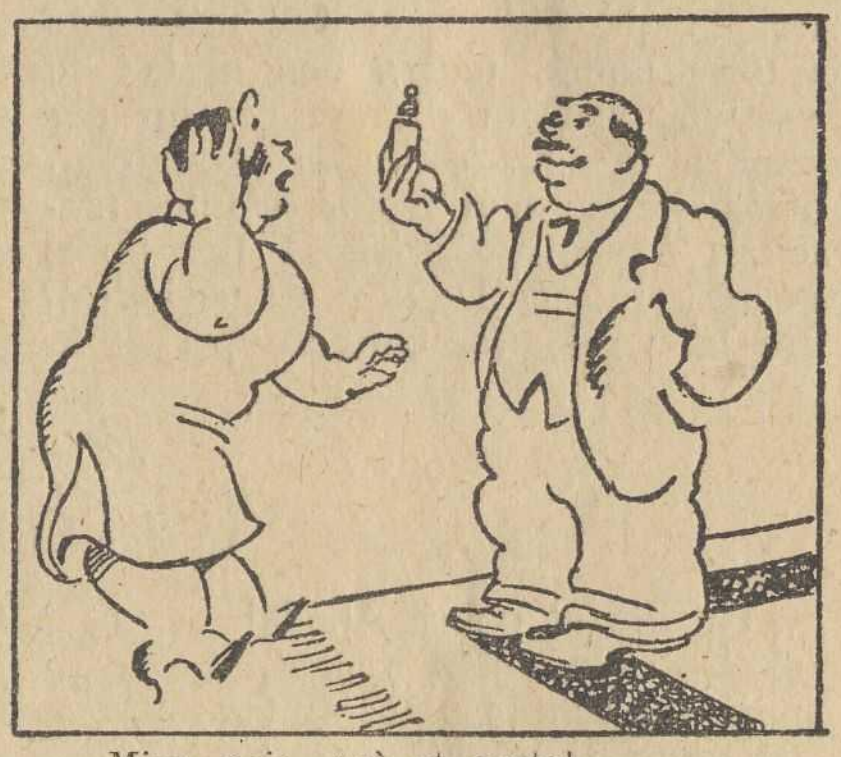

—Mira, noia, què et porto!

—Quin barra! ¡A tu també t'ha enredat? Ja me n'ha fet quedar un pot a mi.

—Vatua!...

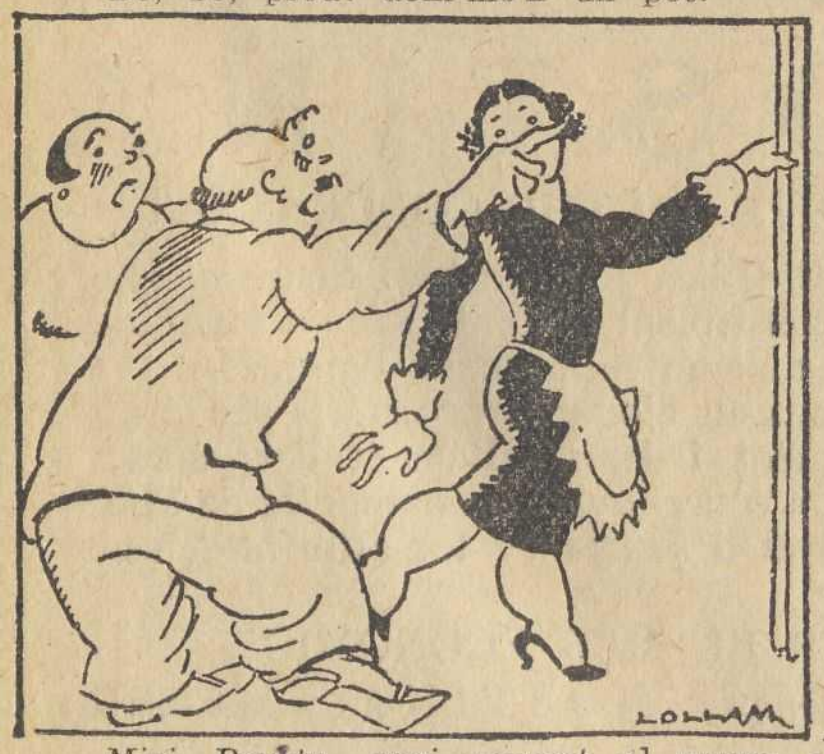

—Miri, Pepeta, vagi corrent al carrer a veure si atrapa aquell jove que acaba de sortir... Corri, digui-li que pugi de seguida.

—Diuen els senyors que faci el favor de pujar.

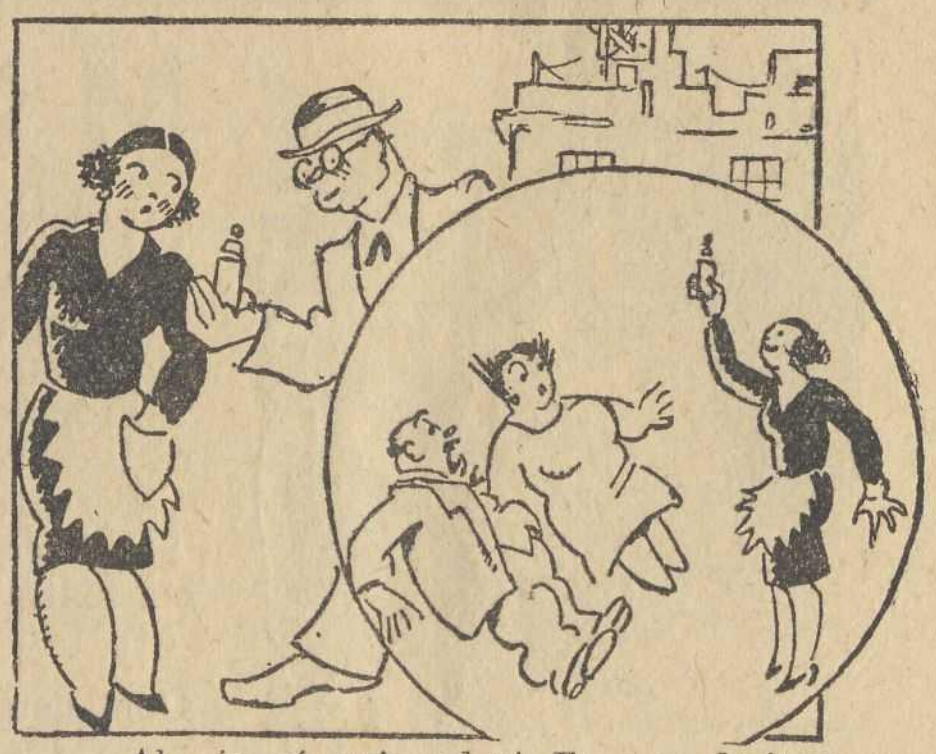

—Ah, ja sé què volen! Es que desitgen comprar-me un pot de Fulgurol. ¡Porta cèntims, vostè?

—Sí.

—Doncs no cal que pugi; endugui-se'l vostè mateixa.

Els Pomells de Joventut
i l'hora present

EL PAVELLÓ PER A NENS MALALTS

ARA fa vuit anys—fou el mes d'abril de 1923, cinc mesos abans de la Dictadura—els Pomells de Joventut de Catalunya, per iniciativa del P. de J. «Flors d'Ametller», van obrir una subscripció per a construir a l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau un Pavelló per a nens malalts.

Acceptat l'oferiment per la Junta de l'Hospital, el Directori dels Pomells de Joventut va posar aquesta subscripció sota el Patronat d'una comissió de dames, integrada per les senyores Josepa Dachs, vídua de Prat de la Riba; Clara Noble, vídua de Maragall; Assumpció Tapis de Guarro; Eulàlia Coll de Tusell, i Maria Camarasa de Folch i Torres.

Al mateix temps obríem un compte-corrent o Conveni Popular d'Estalvi, a la Caixa de Pensions per a la Vellesa, per tal que els Pomells de Joventut ingressessin directament allí (Dipòsit popular núm. 87), sense passar per altres mans, les quantitats que s'anessin recaptant.

Per una especial mercè, la Caixa de Pensions fixà el 4 per 100 d'interès a favor de les quantitats ingressades, interès que continuen percebent encara avui.

L'ADVENIMENT DE LA DICTADURA

L'entusiasme era immens entre les joventuts de Catalunya. Era en aquells dies memorables que els Pomells de Joventut, per celebrar el llavors pròxim acompliment del primer miler de Pomells, es disposaven a acudir tots a Ripoll al peu de la tomba del fundador

de la Nació catalana, Guifrè I, per prestar jurament de fidelitat a la causa de Catalunya.

La flama de caritat que va encendre la iniciativa del Pavelló de nens malalts en el cor de les joventuts catalanes, va fer més viva i resplendent la flama abrandada de llur patriotisme.

Tothom es posà a treballar per aquesta bona obra d'amor als infants malalts, amb el mateix ardiment que des de l'any 1920 treballaven els Pomells per al redreçament espiritual i patriòtic de les noves generacions catalanes.

Els plans i projectes per al Pavelló ja eren fets i publicats. Les primeres quantitats recaptades afluïen a la Caixa de Pensions. De tot arreu ens venien encoratjaments valuosos. L'Ajuntament de Barcelona es disposava a contribuir a la nostra obra; els monjos de Montserrat, que havien sempre honorat la nostra institució amb un particularíssim afecte, ens oferien una pedra tallada de les penyes montserratines per a la llinda del Pavelló, pedra on havia de gravar-se la inscripció perpetuadora de la iniciativa dels Pomells de Joventut.

Va ésser en aquell moment, quan ja dúiem ingressat a la Caixa de Pensions el producte de les primeres subscripcions, l'import de les quals ascendia a 19.632'21 pessetes, que esdevingué el cop d'Estat de 13 de setembre de 1923, amb els consegüents tancament i suspensió dels Pomells de Joventut de Catalunya.

INTENTS DE CONTINUACIÓ

No ens vam donar, encara. Volent creure que la suspensió dels Pomells de Joventut de Catalunya que acabaven de decretar, conjuntament, les autoritats civil i militar, no podia encloure de cap manera l'obra benèfica que estaven realitzant a profit de l'Hospital, el Patronat de Dames va sollicitar del llavors governador civil de Barcelona, general Lossada, l'autorització per continuar la subscripció pro Pavelló de nens malalts, però totes les gestions que es van fer van topar contra la irreductible actitud dels dictadors.

ESTAT ACTUAL DELS COMPTES

La subscripció quedà, doncs, paralitzada, i aquelles 19.632'21 pessetes dipositades a la Caixa de Pensions van seguir constituint

un Dipòsit popular d'estalvi, al 4 per 100 d'interès, a nom del Patronat de Dames.

Els interessos acumulats han anat engruixint aquella quantitat durant els set anys de Dictadura, en la forma següent:

	Pessetes
Ingressat l'any 1923	19.632'21
Interessos al 4 per 100 anyal:	
Any 1923	305'40
Any 1924	781'35
Any 1925	833'26
Any 1926	858'29
Any 1927	894'71
Any 1928	931'55
Any 1929	969'47
Total pessetes.	25.206'24

Cal afegir, a aquesta quantitat, els interessos de 1930, la nota dels quals tenim sollicitada de la Caixa de Pensions, que faran pujar la quantitat a més de 26.000 pessetes.

DESPRES DE LA DICTADURA

De seguida que caigué la Dictadura i tan aviat com la censura ens permeté la publicació de notícies relatives als Pomells de Joventut, vam publicar a la premsa catalana aquest estat de comptes, per tal que arribés a coneixement de totes les persones interessades.

Ara bé; durant els anys de suspensió dels Pomells, un fet es va produir, que no vacillem a qualificar de providencial. Si la nostra subscripció havia romàs suspesa, la caritat de Barcelona i dels catalans no deixà pas de manifestar-se, de tal manera que, en caure la Dictadura, ens trobem que l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau posseeix ja el seu Pavelló de nens malalts, alçat dins del seu recinte amb el nom de Pavelló del Sant Angel de la Guarda. Que Déu sigui lloat.

Aquest fet venturós ens allibera de l'obligació moral de continuar la subscripció, car el fi que ens proposàvem ja és assolit.

Cal, però, donar al producte de la nostra subscripció una destinació que estigui d'acord amb la piadosa intenció dels subscriptors.

Amb aquest propòsit, i sabent que si bé el Pavelló existeix i funciona, és de necessitat proveir al sosteniment de llits per als infants malalts, hem cregut que era el nostre deure ajudar a aquestes necessitats.

Entrevistats particularment amb alguns membres de la Junta de l'Hospital, ens han manifestat que cada llit absorbeix aproximadament, cada any, la renda d'un capital de 30.000 pessetes.

Es, doncs, propòsit del Patronat dels Pomells de Joventut fer donació d'aquest capital a l'Administració de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, per al sosteniment d'un llit, al capçal del qual figurarà la inscripció dels Pomells de Joventut de Catalunya.

Un cop haurem arribat a completar la quantitat necessària, o sigui les 30.000 pessetes, cosa que serà fàcil, ja amb noves aportacions a la subscripció, ja amb la natural acumulació d'interessos, en farem lliurament a la Junta de l'Hospital.

Si algun dels subscriptors trobés alguna cosa a dir sobre aquests propòsits, ja ens ho farà saber.

Es prega, doncs, a tots aquells que mantinguin encara oberta la subscripció, i als que tinguin la voluntat de contribuir-hi, que trametin com més aviat millor les quantitats a la Caixa de Pensions (Dipòsit núm. 87) a la casa central de la Via Laietana o en qualsevulla de les sucursals foranes d'aqueixa benemèrita institució, i que tinguin la bondat de comunicar-nos-ho.

FINALMENT, ALS POMELLISTES

Amb aquesta obra de caritat, baldament senzilla i modesta, però plena de sentit i d'emoció, els Pomells de Joventut hauran coronat dignament, en l'hora esperançadora de la llibertat, l'actuació interrompuda per la mà barroera d'una Dictadura essencialment anticatalana i pràcticament impiadosa, aquella actuació entusiasta i eficaç que durant tres anys, potser ni un dia més ni un dia menys dels que calia, anà armant l'esperit de la joventut catalana amb les millors conviccions i els més alts sentiments per a fer front amb una resistència activa o passiva, però ferma, als set anys de prova que havien de venir.

Ha estat, doncs, la nostra, una obra començada i acabada. Han passat, des d'aquell memorable dia nou d'octubre de mil nou cents vint que vam dir des de les «Pàgines viscudes» d'EN PATUFET la primera paraula als amics, han passat, diem, a prop d'onze anys.

El temps no ha transcorregut debades. L'hora present, emocionant i plena d'esperança per als destins de Catalunya, exigeix de tots nosaltres seny i patriotisme, dues virtuts que no exclouen pas l'entusiasme.

Minyons i donzelles dels Pomells de Joventut de Catalunya, amb la mà damunt del cor us dic: Que no deixi de flamejar ni un instant el vostre entusiasme pels grans amors que un dia van alçar-nos, i aporteu-los generosament allà on puguin millor servir la Pàtria, vers aquells nuclis que, amb una constància exemplar, segueixen treballant per la grandesa espiritual i la cultura i l'ensenyament del nostre poble; els mateixos partits polítics catalans, els que existeixen com els que sota el nou ordre de coses puguin crear-se, han de merèixer la vostra atenció i el vostre ajut. Siguem, tots, soldats del rengle per a servir la Pàtria.

Amics, no us dic pas adéu, sinó avant per Déu i per Catalunya.

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

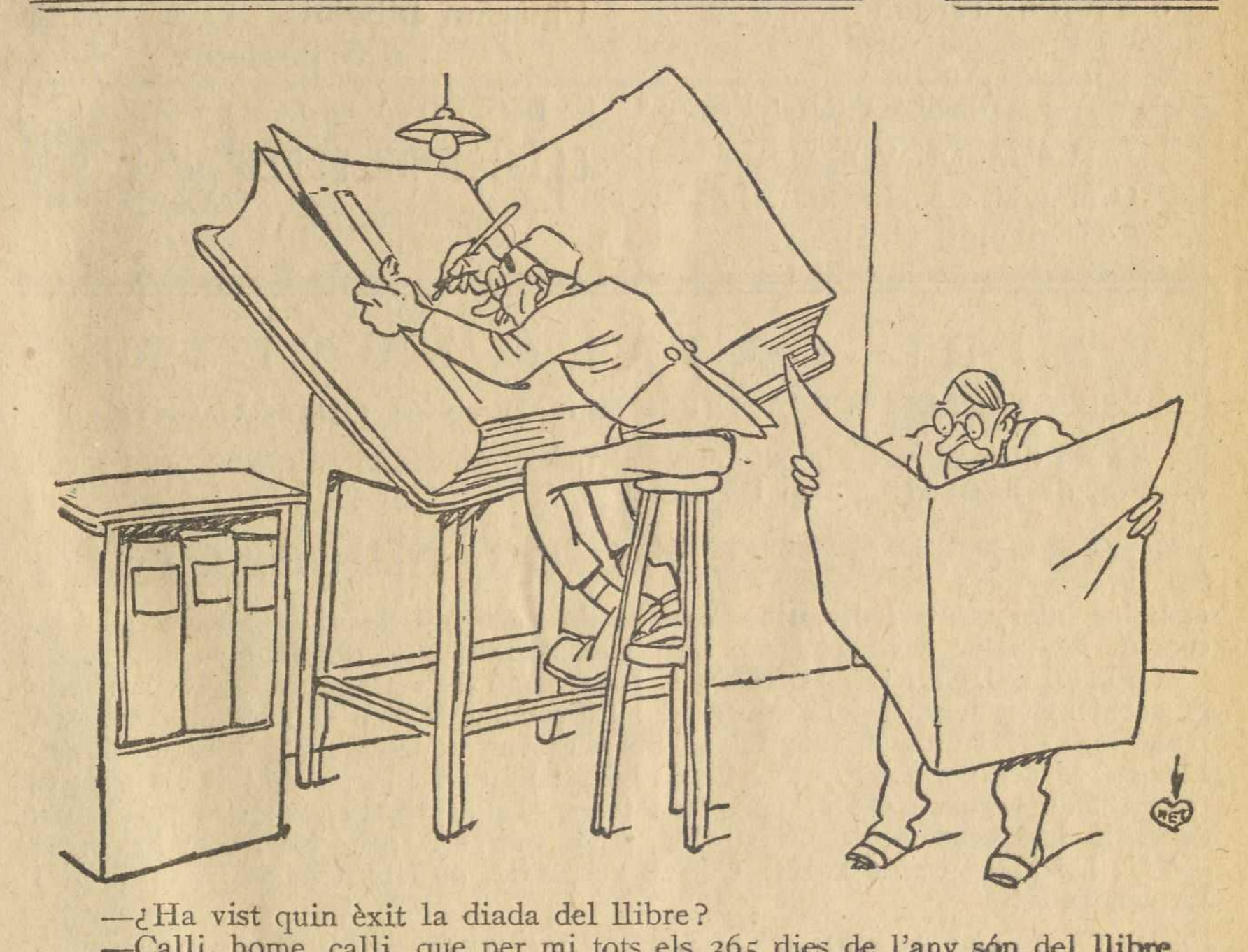

—¿Ha vist quin èxit la diada del llibre?
—Calli, home, calli, que per mi tots els 365 dies de l'any són del llibre.

TARJA

R. Dinol A.

Mataró

Combinar degudament aquestes lletres fent que donin el nom d'una sardana i el cognom del seu autor.

UN DEL BAIX LLOBREGAT

ROMBE

(Llegit horitzontal i verticalment)

o Vocal
o o o En el mar
o o o o o Parentiu
o o o Per volar
o Vocal

ANGELA POCH I FRÍGOLS

VAGA DE VOCALS

Q..n v.ldr.s x.cl.r .n ..
n. f.c.s .q..ll cl.-cl..

QUADRAT

(Llegit horitzontalment i vertical)

o o o o Sentiment
o o o o Parentiu
o o o Temps de verb
o o o o Ciutat catalana

ENRIC IGUAL

SOLUCIONS AL NÚMERO PASSAT

Al jeroglífic: «Compromisos».
Al logogrif numèric: «Olesa».
A la xarada: «Panamà».

JORDIET

Finíssim bibelot
a 3 pessetes.

EXCLUSIVA DE LA

CLÍNICA DE BEBÉS

Tapineria, 6

TEATRE CATALÁ NOVETATS

ESPECTACLES PER A INFANTS -:- Direcció: CARLES CAPDEVILA

Demà diumenge, i dijous vinent, el famós espectacle en quatre actes i vuit quadros, de Josep M.ª Folch i Torres,

Les aventures d'en Massagran

amb les interessants i divertides escenes del naufragi de «La Mustela», la cacera de l'ós blanc, en Massagran i en Ton perduts entre el gel, etc., etc.

TITOLS DELS QUADROS: I. La vocació d'en Massagran.—II. Un viatge accidentat a bord de «La Mustela»: La condemna d'en Massagran. Tempesta i naufragi.—III. En Massagran al Pol: Encontre desagradable. L'empaitada. Esports de neu per força.—IV. Freda hospitalitat: El pitjor de tots els mals és tractar amb esquimals.—V. En plena selva: En Kokasseka no està per brocs. Ascensió inesperada.—VI. Bona vida, trista mort: A engreixar, com l'aviram! —VII. En Massagran a l'olla: Qui no s'espavila, no fila. Qui ho havia de dir! La canonada!

Esplèndid decorat de *Batlle i Amigó*. TOTHOM A NOVETATS!

Redacció i Administració: Cardenal Casañas, 4 -- Imprenta: Muntaner, 24, interior

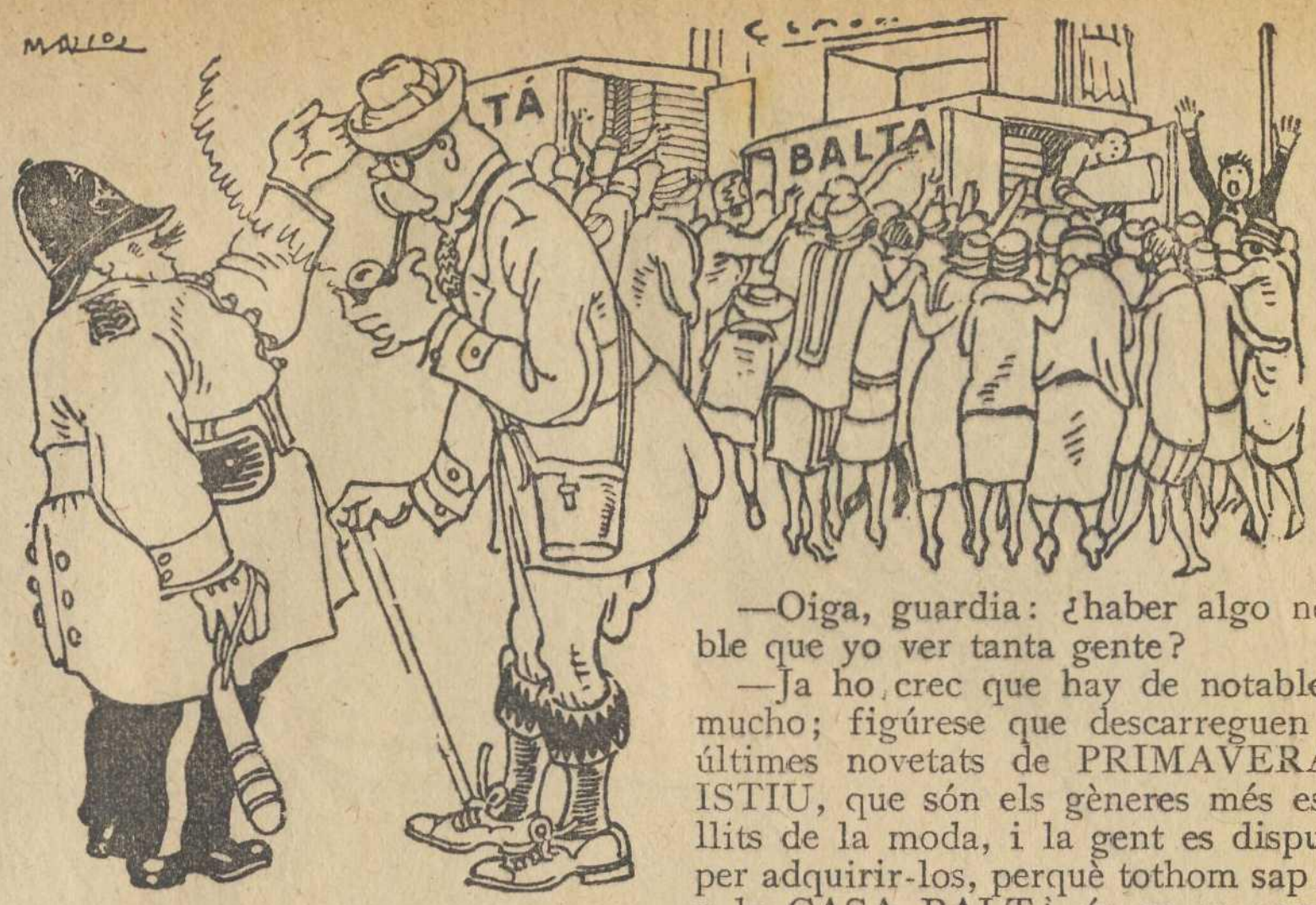

—Oiga, guardia: ¿haber algo notable que yo ver tanta gente?

—Ja ho crec que hay de notable, y mucho; figúrese que descarreguen les últimes novetats de PRIMAVERA i ISTIU, que són els gèneres més escollits de la moda, i la gent es disputen per adquirir-los, perquè tothom sap que a la CASA BALTÁ és on es compra millor i més barat de Barcelona.

Casa BALTÁ, Banys Nous, 11, i Cecs Boqueria, 8; Tel. 19.036

:: NOGAT ::

PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata-rates NOGAT és el producte més còmode, ràpid i eficaç per matar tota mena de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims el paquet i a 10 ptes. la capsa de 25 paquets, a la Farmàcia Gelart, Princesa, 7, i a les Drogueries Vidal i Ribes, etc., a les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

PRODUCTE DEL LABORATORI SOKATARG

Carrer del Ter, 16 — BARCELONA — Tel. 50791

NOTA: Escrivint i remetent al mateix temps per Gir Postal o segells de correu l'import més 50 cèntims per a despeses de transport, el Laboratori, a retorn de correu, verifica la remesa de la comanda.

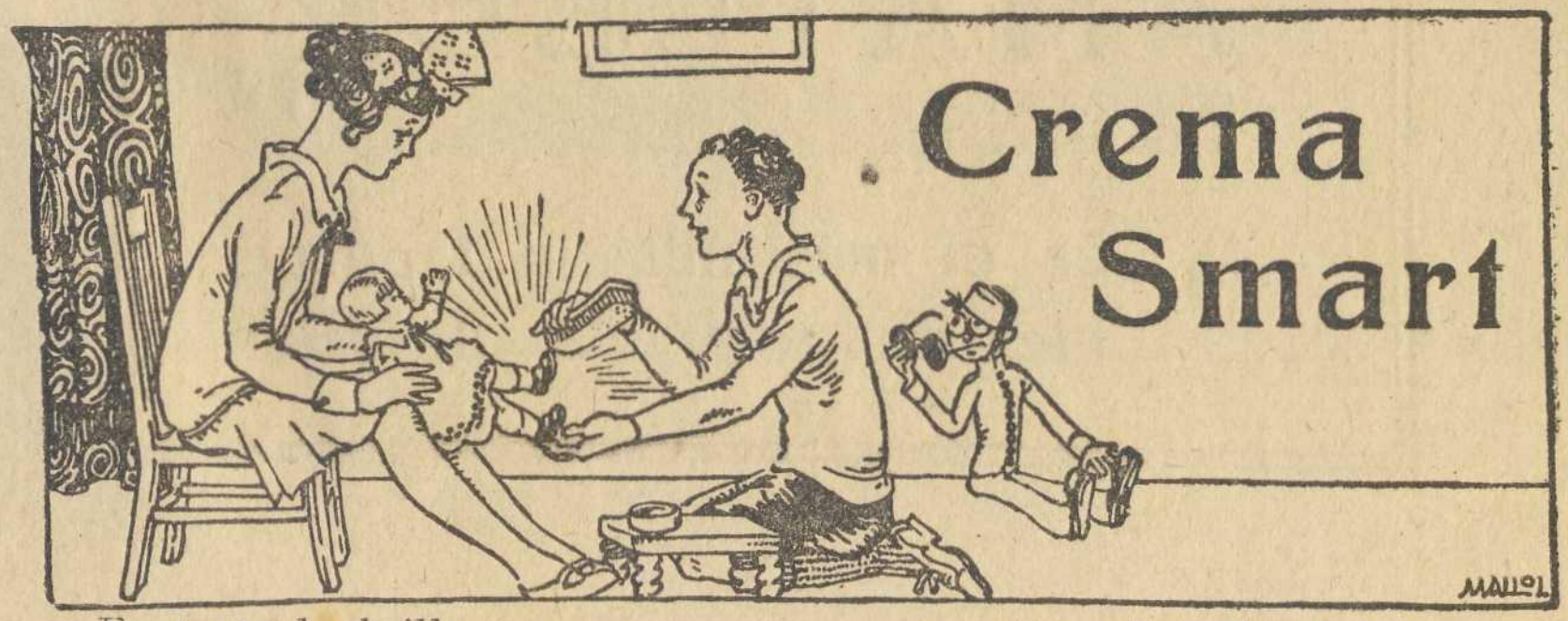

Es tanta la brillantor
d'aquest llustre de sabates,
que fins ninos de cartró
s'enlluernen en mirar-les.

Una tassa de xocolata

AMATLLER

és el més nutritiu i agradable de tots els desdejunis